

RĪGAS SV. JĒKABA KATEDRĀLES VĒSTNESĪTIS

Nr. 1 (330)
2019. gada
6. janvāris

Uzmodināt snaudošo milzi

Svētdien, 30.decembrī svinējām 30 gadus sv. Jāņa Pāvila II apustuliskajam pamudinājumam *Christifideles Laici*, kas latviski iznācis ar nosaukumu “Kristieši pasaulē.” Šis dokuments akcentē kristīgo laju lomu, par kuriem kā snaudošo milzi - vēl neizmantoto iespēju kristīgās un Baznīcas dzīves atjaunotnei vairākkārt runājis V.E. arhibīskaps Zbigņevs Stankevičs.

1987. gada bīskapu sinode vērigi izskatīja Vatikāna II koncila mācību par lajiem: kristīto cieņu, aicinājumu uz svētumu, piederību Baznīcas kopībai, līdzdalību kristīgas saimes veidošanā un Baznīcas misijā, liecību visos sociālos kontekstos, uzdevumu kalpot cilvēka integrālai attīstībai un sabiedrības kopīgajam labumam.

Pārņemot koncila mācību, apustuliskais pamudinājums *Christifideles laici* (CL) ievirza laju centienu izšķiršanu, pētīšanu un tieksmi Baznīcā, sastopoties ar sociālām izmaiņām. Daudzās vietējās Baznīcās laju līdzdalību pieaugusi, pateicoties pastorālām, diecēzes un draudžu padomēm, kuras dzīvina īsta baznīciska uztvere (*sensus ecclesiae*).

Skaidra apziņa par Baznīcas harizmātisko aspektu veicinājusi to, ka tiek pieņemtas un novērtētas Dieva apredzības piešķirtās harizmas atsevišķiem kristiešiem, kā arī tās, kas izraisa lielu auglīgumu garīgā, izglītības un misiju ziņā. Jānis Pāvils II rakstīja par „Kristum ticīgo laju jaunu apvienošanās laikmetu”, par to „bagātību un resursu daudzveidību, ar kurām Svētais Gars uztur Baznīcu” (CL, n. 29). Viņš arī norādīja laju apvienību baznīciskā rakstura kritērijus (CL, n. 30), pēc kuriem ganītājiem būtu jāvadās, ņemot vērā kristīgo laju līdzdalības veidus Baznīcas dzīvē.

Cik svarīgi ir pieņemt, pavadīt, izšķirt, atzīt un veicināt šos līdzdalības veidus: laju apvienības, kustības un kopienas, stiprinot zināšanas par katolisko identitāti, palīdzot pilnīgāk iekļauties lielajā Baznīcas tradīcijā un pastorālajās struktūrās, kā arī veicināt misiju attīstību.

Tie ir daudzi kristītie, kas strādā dažādos apstākļos. Viņiem jāpilnveidojas kā Kristus sekotājiem un lieciniekiem, jāatklāj un jāpiedzīvo skaistums patiesībā un prieks kristieša dzīvē.

(turpinājums 3.lpp)

DIEVKALPOJUMI RĪGAS SV. JĒKABA KATEDRĀLĒ

Svētdiena, 6.janvāris.

Kunga Epifānija – Triju Ķēniņu svētki.

Jēzus Sirds godināšana.

Visv. Sakramenta adorācija.

8.00 Sv. Mise un lūgšana „Svētais Dievs”

9.15 Marijas Leģions Svētdienas sk. telpās

11.00 Galvenā Sv. Mise par Loginu
ģimenes ciltskoka dzīvajiem, mirušajiem un
Jēzus Sirds dievkalpojums

Svētlietu pasvētīšana

13.15 Svētdienas skolas nodarbības

15.00 Sv. Mise (bērniem) par Sv. Jēkaba

katedrāles Marijas Leģionu

18.00 Vesperes

18.30 Sv. Mise par draudzi

*Šodien krīta, vīraka un cēlmetālu
pasvētīšana*

Pirmdiena, 7.janvāris

8.00 Sv. Mise par Lipčiku ģimeni un Jūliju

Altrofu 95 gadu jubilejā

Otrdiena, 8.janvāris

8.00 Sv. Mise par +Annu Driču un +Leonu,

+Anatoliju, +Zinaīdu Larionoviem

19.00 Sv. Mise Onkoloģiskajā centrā

Trešdiena, 9.janvāris

8.00 Sv. Mise par Jukmaņu, Elkšņu un

Sabaļu ģimeņu mirušajiem

16.30 – 18.30 Grēksūdze

Ceturtdiena, 10.janvāris

8.00 Sv. Mise par +Jaroslavu Lucaku

18.00 Adorācija

19.00 Sv. Mise jauniešiem par Māra
veselību un citām žēlastībām.

Piedalās ansamblis „Effata”

Piektdiena, 11.janvāris

8.00 Sv. Mise par +Vataginas un Onužānu
ģimeņu dzīvajiem un mirušajiem;

Jēzus Sirds litānija.

Sestdiena, 12.janvāris

8.00 Sv. Mise par +Eleonoru Evertovsku

Svētdiena, 13.janvāris.

Kunga Kristīšana. Svētki.

8.00 Sv. Mise un lūgšana „Svētais Dievs”;

09.15 Marijas Leģions svētdienas sk. telpās

11.00 Galvenā Sv. Mise par draudzi

15.00 Sv. Mise (bērniem) par Gabriēlu

Pudāni; Svētdienas skolas audzēkņu

kristības un 1. Sv. Komūnija

18.00 Vesperes

18.30 Sv. Mise par Juhneviču, Jurevicu,

Verščaginu dzimtu mirušajiem un +Intu

Kalpu

Pirmdiena, 14.janvāris

8.00 Sv. Mise Astras, Arņa, Ilgas Jurevicu

nodomos un viņu veselību

Otrdiena, 15.janvāris

8.00 Sv. Mise par Laumas Briedes veselību

11.00 Sv. Mise Aglonas Dievmātes godam

18.00 Sv. Mise Adorācijas kapelā par

labdariem un + pr. Antonu Smelteru

Trešdiena, 16.janvāris

8.00 Sv. Mise Ivetas Kalpas nodomā

16.30 – 18.30 Grēksūdze

Ceturtdiena, 17.janvāris.

Sv. Antonijs abats. Piemiņas diena.

8.00 Sv. Mise par +Rolandu Ostrovski

18.00 Adorācija

19.00 Sv. Mise jauniešiem par Ziemeņu un

Bankavu dzimtu mirušajiem. Piedalās

kopienas „Kamila” ansamblis

Rīgas Svētā Jēkaba katedrāles garīdznieku kontaktāruņi

Sv. Jēkaba katedrāle:

tāl. 67326419

Pr. Pauls Kļaviņš, administrators:

tāl. 67224314, mob. 27001445

Pr. Valters Vārpsalietis, vikārs:

mob. 25920913

Diak. Gunārs Konstantinovs:

tāl. 67326419, mob. 29654800

**Uzsākas lūgšanu nedēļa par kristiešu
vienotību.**

Piektdiena, 18.janvāris

8.00 Sv. Mise par +Ivanu Stepānovu
Jēzus Sirds litānija

*Pilnas atlaidas, ja piedalās lūgšanu nedēļā
un tās noslēgumā.*

Sestdiena, 19.janvāris

8.00 Sv. Mise par Marijana Turlo un
Zinaidas Burilovas veselību

18.00 Sv. Mise – dziedināšanas
dievkalpojums

Svētdiena, 20.janvāris.

Parastā liturģiskā laikposma 2. svētdiena.

8.00 Sv. Mise un lūgšana „Svētais Dievs”

9.15 Marijas Leģions Svētdienas sk. telpās

11.00 Galvenā Sv. Mise par draudzi

15.00 Sv. Mise (bērniem) par +Bronislavu
Salmani un +Jāni Vuškānu

18.00 Vesperes

18.30 Sv. Mise par Viktorijas Birutas un
Ritas Sondoru veselību;

**Svētceļojums uz Vatikānu
kājām**

**no Sv. Jēkaba katedrāles
2019.gada pavasarī-vasarā
(apm. 3-4 mēneši)**

**Vajadzīga automašīna, vēlams
ar šoferi-īpašnieku
svētceļnieku mantu līdz
vešanai**

**Aicinām pieteikties arī kājām
gājējus**

Pieteikties pie Vladimira (Valda)
– tālr. 26568444

Uzmodināt snaudošo milzi

(turpinājums no 1. lpp)

Pašreizējie kulturālie un sociālie apstākļi mudina nesavtīgi dalīties žēlastības un svētuma, mīlestības, doktrīnas, kultūras un darbu dārgumos, no kuriem izplūst katoliskā tradīcija. Pirmām kārtām to jāpārņem un tajā jādalās jaunajām paaudzēm, bet ne mazāk tiem, kuru sirdis gaida patiesību un piepildījumu, lai varētu kristīgi liecināt, kā jau tas mēdz notikt.

Vīrietis un sieviete, vienlīdzīgi cieņā, aicināti savstarpēji bagātināties kopībā un sadarbībā – ne tikai laulībā un ģimenē, bet arī sabiedrībā un visos tās aspektos.

Laju ticīgiem raksturīgs sekulārais aspekts. Ģimenes dzīve, tāpat darba un sociālā dzīve ir tā vide un līdzeklis, kurā un caur kuru tiem jāīsteno savs aicinājums un misija (sal. CL, 15 – 17).

Katra sfēra, apstākļi un darbība, kurā esam iesaistīti, var paust ticības un dzīves vienotību. Laju atbildības pamatā lai ir vēlme dalīties saņemtajā saskarsmē ar Kristu un pārliecībā par cilvēka cieņu. Laju pienākums ir liecināt par mīlestību, īpaši vistrūcīgākajiem, cietējiem, savus kristīgos pienākumus īstenojot tā, lai veicinātu labvēlīgu apstākļu rašanos aizvien lielākai taisnībai un mieram cilvēku līdzaspastāvēšanā, šādi atverot Evaņģēlijam jaunus apvāršņus.

Jāpievēršas laju formācijai, liecībai un sadarbībai visdažādākajās situācijās. Evaņģēliska formācija un pastorāls pavadījums īpaši vajadzīgs katolīticīgajiem politikā, lai tie darbotos morāli noturīgi, saskaņoti ar apliecināto ticību, būtu spējīgi paust pamatotos spriedumus,

kompetenti un dedzīgi kopīgajam labumam.

Pateicības vakars 17. decembrī

Kopš Romas pāvesta Franciska vizītes 24. septembrī jau pagājuši vairāki mēneši, atmiņās par šo notikumu ienāk laika distances redzējuma skaidrība un rodas pirmā apjaušana par augļiem. Apustulis Pāvils ir sacījis: *“Par visu esiet pateicīgi! Jo tāda ir Dieva griba Kristū Jēzū attiecībā uz jums”* (1 Tes 5, 18), ar to izprotot pateicību par Dieva doto laiku, cilvēkiem, apstākļiem un notikumiem, arī tādiem, kas cilvēka acīm raugoties, ne vienmēr šķiet pateicības vērti. Vārds “pateicīgs” arī ļoti labi raksturo pašu pāvestu Francisku. Pāvests ir pateicīgs cilvēkiem, kas viņu uzņem un kuri tiekas ar viņu – plašsaziņas līdzekļos lasām, ka pāvests pateicas Rīgas arhibīskapam metropolītam par silto uzņemšanu Latvijā, pāvests pateicas poļu svētceļniekiem par miera un solidaritātes iniciatīvām, pateicas Itālijas policistiem par dalīšanos un solidaritāti. Arī Latvijas Bīskapu konference sekoja pāvesta piemēram, pateicoties daudzajiem brīvprātīgajiem darbiniekiem, ziedotājiem un atbalstītājiem no valsts un pašvaldību iestādēm, pulcinot tos kopā vairākos pateicības pasākumos.

Noslēdzošais pateicības vakars par pāvesta Franciska vizīti Latvijā notika 17.decembrī Rīgas Svētā Jēkaba draudzē un iesākās plkst. 18.00 ar V.E. Rīgas arhibīskapa metropolīta Zbigneva Stankeviča celebrētu Svēto Misi, koncelebrējot draudzes administratoram

pr. Paulam Kļaviņam, ģenerālvikāram pr. Andrim Kravalim, kā arī atbildīgajam par pāvesta vizītes organizēšanu pr. Jurim Jalinskim. Šajā pateicības vakarā sapulcējās visdažādākos uzdevumos pildījušie brīvprātīgie - laji, priesteri, konsekrētās personas, uzņēmēji, valsts iestāžu darbinieki, kas ar savu darbu un materiālo devumu bija sekmējuši pāvesta vizītes sekmīgu norisi.

Savā homīlijā arhibīskaps pievērsās pirmsevaņģēlija versa vārdiem *“Nāc, visaugstā Gudrība, kas visu kārto ar spēku un maigumu”*, kā arī evaņģēlija lasījumam (Mt 1, 1-17), kurā aprakstīta Jēzus Kristus ciltsgrāmata. Arhibīskaps norādīja, ka Dieva valstības nākšana atklājas trīs momentos - izejas pozīcijā, pašreizējā brīdī un nākamībā. Arī Jēzum, piedzimstot ir dota šī izejas pozīcija - Viņa cilvēciskie senči un arhibīskaps pievērsa sanākušo uzmanību vairākām sievietēm, kuru vārdi atrodami šajā Kunga ciltsgrāmatā, bet kuru

dzīvesstāsti nerosina īpaši ar tām lepoties. Tur atrodam gan prostitūtu, gan sveštautieti, arī laulības pārkāpēju. Tātad Jēzus, ienākot šajā pasaulē, ieiet arī cilvēces vēsturē, kura pilna ar grēku un nepilnībām - Dievs pieņem īstenību, kāda tā ir, un Viņa žēlastība sāk strādāt konkrētajās dzīves reālijās.

Arhibīskapa teiktais ļauj sākt saprast un pieņemt katram savas dzīves vēsturi, jo daudziem no mums ir gan tādi senči, gan dzīves notikumi, kurus vēlamies pēc iespējas ātrāk aizmirst un apbedīt vistālākajos atmiņu kambaros. Taču visaugstākajai Gudrībai šis mūsu “starta komplekts” ir pietiekams, lai tā nāktu un mācītu mūs staigāt godprātības ceļus –

tāda cilvēka ceļus, kas īsteno patiesību savās gaitās un sagatavo ceļu Kunga valstībai.

Brīvprātīgo kalpošanu arhibīskaps pielīdzināja vienam no tādiem maziem ceļa posmiem Dieva valstības nāksanas procesā Latvijā. Sekmīgā pāvesta vizītes norise, ko nodrošināja tik daudz un dažādu cilvēku auglīgā sadarbība, savukārt atklāj dievišķās un maigās Gudrības spēju vienot cilvēkus ar visdažādāko vēsturi un dzīves pieredzi kopīgam ceļa gājumam.

Pēc Svētās Mises pateicības pasākuma dalībnieki pulcējās Svētdienas telpās, lai vēl kādu brīdi būtu kopā sveču gaismā tuvo Kristus dzimšanas svētku nojausmā un atcerētos pāvesta Franciska gaitas Latvijā, klausoties nelielo pr. Jura Jalinska uzrunu, kā arī skatoties foto un video materiālus, ko tehniski nodrošināja Kaspars Tešjuls. Siltu svētku un kopības prieka noskaņu vakara dalībniekos viesā saksofonista Arta Gāgas spēlētie skaņdarbi, tikšanās prieka apskaidrotās, rimtās sarunas un kopīgā maltīte.

Šobrīd labestīgā un dzīvesgudrā pāvesta Franciska vizīte, arī šis pateicības vakars jau ir pagātne, bet tomēr paliek kā zaļojošs zars, ko dievišķā Gudrība pievienojusi mūsu valsts un katra brīvprātīgā dzīves vēsturei, lai tas raisītu jaunas Dieva valstības atvases un bagātu šī vēsturiskā notikuma augļu ražu.

Stella Jurgena

Baznīcas statistika

2016. gada beigās pasaules iedzīvotāju skaits bija 7,4 miljardi ar 103 miljonu pieaugumu gada laikā. No tiem 1,3 miljardi katoļu ar globālu pieaugumu. 14 miljoni visos kontinentos, izņemot Eiropu (240 tūkstoši mazāk). Uz katru priesteri globāli ir

ap 14,3 tūkstoši cilvēku, no tiem 3130 katoļu. Kopumā 5.353 bīskapi, 414.969 priesteri, kuri Eiropā mazinājušies (- 2.583), no tiem diecēzes priesteri (- 1.611).

Pastāvīgie diakoni pieauguši līdz 46.312 No tiem Eiropā (+ 145). Laju misionāri globāli 354.743, bet Eiropā mazinājušies par 921. Katehēti Eiropā mazinājušies par 13.417 un globāli sasniedz 3 miljonus. Semināristi globāli pieauguši par tūkstoti līdz 71.117, taču Eiropā mazinājušies gan diecēzēm (- 381), gan konsekrētām personām (- 583). Katoliskā Baznīca globāli vada 72.826 bērnu dārzus ar 7,3 miljoniem bērnu; 96.573 pamatskolas ar 35 miljoniem skolnieku; 47.862 vidusskolas ar 2,5 miljoniem vidusskolnieku, aprūpē vairāk kā 3 miljonus universitāšu studentus. Baznīca pasaulē vada 5.287 slimnīcas, 15.722 veco ļaužu mītnes un invalīdu pansionātus, no tām Eiropā 8.127; laulību padomdošanas centrus kopumā 13.897, no tiem Eiropā 5.664; kā arī 3.506 sociālo rehabilitāciju centrus un 35.746 cita veida institūcijas.

SVĒTDIENAS SKOLAS NODARBĪBAS

uzsākas 2019.g. 10. februārī,
svētdien

SV. JĒKABA KATEDRĀLĒ
plkst.13.15

Visi laipni aicināti, kas vēlas tapt kristīti,

pieņemt pirmo Svēto Komūniju

(IET PIE DIEVGALDA),

laulāties,

iepažīt vai padziļināt

Katoliskās Baznīcas

ticības mācības pamatus

Aicināti – skolas vecuma bērni, jaunieši un

pieaugušie – visās vecuma grupās.

„Caritas” Ziemassvētki

Arī šajā gadā Rīgas Svētā Jēkaba katedrāles “Caritas” grupa turpināja jau iesakņojušos tradīciju – 26.decembrī pulcināja kopīgā Ziemassvētku maltītē ar mūziku un kopīgu dziedāšanu draudzes trūcīgos, ģimenes ar bērniem un vientuļos. Svētku pasākuma saviesīgo daļu ar savu klātbūtni pagodināja V.E. Rīgas arhibīskaps metropolīts Zbigņevs Stankevičs, draudzes administrators pr. Pauls Kļaviņš, vikārs pr. Valters Vārpsalietis, kā arī diakons Gunārs. Ar muzikālajiem priekšnesumiem svinību dalībniekus priecēja saksofonists Artis Gāga, lietuviešu vijolniece Lijana Žiedelytė, kā arī kopējās dziesmās svinību dalībniekus vadīja dziedātājs Mārcis no Svētās Ģimenes mājas.

Svētki iesākās plkst.11.00 ar arhibīskapa svinētu Svēto Misi Jēkaba katedrālē, kur, uzrunājot klātesošos, arhibīskaps vispirms aicināja pārdomāt, kā Vārds kļūst Miesa, top redzams un ļaut Vārdam mūsos ienākt, lai tas varētu atklāt cilvēka patieso aicinājumu .

Arhibīskapa piedāvātais dienas lasījuma skaidrojums par diakona Stefana mocekļa nāvi (*Apd 6, 8-10; 7, 54-60*) un evaņģēlijā ietvertu Kunga apsolījumu (*Mt 10, 17-22*), savienoja seno notikumu ar daudzām mūsdienu realijām. Arhibīskaps izgaismoja diakona Stefana un viņa oponentu no sinagogas konflikta cēloni - tā ir sadursme starp Stefana sludināto patiesību par Dievu un oponentu priekšstatu par Dievu, kas faktiski jau ir ideoloģija. Dievs, ko tie apliecināja, bija cilvēku izdomāts dievs un viņu argumenti bija bezspēcīgi pret diakona Stefana gudrību un Garu, kurā viņš runāja. Tātad notika Dieva Gudrības, kura runāja ar sv. Stefana muti, pretstāve ar cilvēku izdomātas ideoloģijas un priekšstatu loģiku,

kura Dieva Garu nespēj sagraut. Reakcija bija Stefana nonāvēšana bezspēcīgā niknumā, kas Dieva patiesības ienākšanu pasaulē tomēr neapturēja. Arhibīskapa teiktais rosina jautājumu, vai arī šodien Baznīcā dažkārt netiek radīts priekšstats par to, kādam jābūt Dievam? Vai savulaik cilvēku radītie priekšstati par to, ko Viņš drīkst un nedrīkst un kādās robežās Viņam jādarbojas, nav radījuši mūsdienu civilizācijas un Baznīcas krīzi?

Attiecībā uz mūsdienu situāciju arhibīskaps norādīja, ka šodien tiesai nevienam nenodod un sinagogā nešausta, bet var notikt ļauna runāšana savā draudzē un risinot tālāk šo domu pavedienu, iespējams,

ka atcerēsimies gadījumus, ka konflikti ar brāļiem un māsām bieži sākas tur, kur vienam dotā Dieva pieredze neatbilst otra priekšstatam par “pareizu” Dievu. Analizējot evaņģēlija tekstu, arhibīskaps pievērsās Jēzus apsolījumam par Tēva Gara klātbūtni tiem, kas apliecina Patiesības Vārdu. Viņš dalījās ar savu dzīves pieredzi

par Gara klātbūtni un vadību grūtā situācijā, kad izvēlēties atstāt komjaunatni kā kristietim neatbilstošu organizāciju. Viņa pieredze ļauj saprast, ka Gara gudrības stiprināta drosme bieži var dot ļoti labu rezultātu pat cilvēciski - ļauj iemantot apkārtējo, arī neticīgu cilvēku cieņu, kuri tomēr atpazīst Patiesības klātbūtni.

Homīlijas noslēgumā arhibīskaps atgādināja mūsu katra uzdevumu būt nomodā par patiesību, uzdodot it kā no teoloģijas attālinātu jautājumu - vai būtu bijusi iespējama tāda valsts izlaušanās, ļaunprātīgu maksātnespēju shēmas, ātrie kredīti ar milzīgajiem procentiem, ja būtu atradušies cilvēki, kas būtu par to runājuši skaļi un savlaicīgi pievērsuši tam sabiedrības uzmanību? Sekojot arhibīskapa

domai, varam arī jautāt, vai valstī būtu tik daudz trūcīgu cilvēku, kuriem nepietiek līdzekļu dienišķajai maizei, apģērbam, ārsta aprūpei, ja ilgus gadus nebūtu bijis šis dziļais klusums ap notiekošo netaisnību - Dieva un cilvēku likuma pārkāpumiem? Vai tur nav arī klusējošo, arī mūsu, līdzatbildība? Tātad svētā Stefana stāsts ienāk mūsdienu politikajās, ekonomiskajās un sociālajās reālījās, jo atklāti norādīt uz šādām lietām ne vienmēr ir drošs un apkārtējo izprasts uzdevums. Arhibīskaps novēlēja klātesošajiem atvērties uz to drosmi un Garu, kas bija svētajā Stefanā, lai mūsu valsts, arī draudze spētu uzplaukt.

Pēc Svētās Mises svētku dalībnieki - kopskaitā ap 85 pieaugušie un bērni - sapulcējās Svētdienaskolas telpās uz kopīgu maltīti, ko bija sarūpējusi draudze kopā ar labdarības biedrību "Krūze", koncertu, bērnu radošo darbnīcu un kopīgu Ziemassvētku dziesmu dziedāšanu.

Lietuviešu vijolniece Lijana Žiedelytė, izpildīja vairākus populāru komponistu skaņdarbus, arī saksofonists Artis Gāga sniedza soloprogrammu, kā arī abi mūziķi, pat iepriekš nesamēģinājuši, atskaņoja vairākus skaņdarbus kopā un ar saviem mūzikas instrumentiem pavadīja klātesošo kopīgi dziedātās Ziemssvētku dziesmas. Kaut kopā dziedāšanas sākumā radās neliels juceklis ar dziesmu lapām, vakara gaitā sanākušie "iedziedājās" un sākās it kā mazi Ziemassvētku dziesmusvētki.

Uzrunas klātesošajiem sacīja draudzes administrators pr. Pauls Kļaviņš, V.E. Rīgas arhibīskaps metropolīts Zbignevs Stankevičs, pr. Valters Vārpsalietis, diakons Gunārs, kā arī Jēkaba katedrāles "Caritas" grupas vadītāja Anžella Roze-Jumiķe. Saviesīgā vakara noslēgumā bērni un pieaugušie saņēma labdarības biedrības "Krūze" sarūpētās Ziemassvētku dāvanas.

Patiesības Vārds ir ienācis pasaulē un katram tiek uzdots jautājums - sekosim šim

Vārdam un apliecināsim to ar svētā Stefana cienīgu drosmi vai arī sekosim ērtiem cilvēku izstrādātiem priekšstatiem par patiesību?

Draudzes "Caritas" grupa pateicas labdarības biedrībai "Krūze", kā arī visiem citiem ziedotājiem par ilgo un uzticīgo atbalstu trūcīgajiem un vēl Dieva svētītu nākamo, 2019. gadu.

Stella Jurgena

PAR LATVIJU UN BRĪVĪBU

Kad cenšamies koncentrēt visu gribu un spēkus Latvijas garīgai un tautsaimnieciskai

atjaunotnei, šāda centība būs jo bagātāka sekmēm, ja netrūks ideālisma, kurā var stiprināties pēc skaistiem seno dienu

ideālisma paraugiem.

Ir zīmīgi, ka neatkarīgās Latvijas pirmā bruņotā vienība nāca no skolnieku vidus, pēc Latviešu izglītības biedrības vidusskolas direktora, docenta (vēlāk profesora) K.Kundziņa iniciatīvas, tātad pilnīgi no privātā sektora. Pēc 18. novembra akta K.Kundziņš pulcināja abu vecāko klašu skolniekus, lai tiem darītu zināmu Latvijas neatkarības proklamēšanas faktu un aicinātu savus audzēkņus nākt talkā īstenot latviešu tautas tieksmes pēc brīvības, nododot sevi valdības rīcībā kā karavīrus. Direktora patriotiskais aicinājums atrada siltu atsaucību, un jau 19. novembrī ministru prezidentu Kārli Ulmani apmeklēja triju skolnieku delegācija, lai paziņotu savu lēmumu. Šis notikums jau pirmajā dienā pēc Latvijas neatkarības proklamēšanas sagādāja valdībai lielu gandarījumu. Tas nāca kā stiprinājums, darbu uzsākot. Un vēl dienu vēlāk, 20. novembrī, Rīgas Skolnieku rotas nodibināšanās bija jau noticis fakts. Tā tieši skolnieki 16–19 gadu vecumā bija kļuvuši par cēlu piemēru

tēvzemes liktenīgās dienās, ķerdamies pie ieročiem.

Rīgas Skolnieku rotai tomēr nebija lemts kļūt par kaujas vienību. Kad pēc pulkveža O.Kalpaka pavēles 1919. gada 3. janvāra rītā visām latviešu bruņotām vienībām bija jāsapulcējas pie Rīgas pontonu tilta atiešanai uz Jelgavu, Skolnieku rotas komandieris nebija turējies par vajadzīgu rotas karavīrus, kas tobrīd atradās Jaungada atvaļinājumā, sapulcināt. Tā rotas karavīri – skolnieki bija spiesti palikt Rīgā, tikai kādiem astoņiem – desmit uz savu roku meklējot, izdevās pievienoties Studentu rotai Jelgavā.

Jau daudz laimīgāku likteni pieredzēja mēnesi vēlāk dzimusī akadēmiskās jaunatnes militārā vienība – Studentu rota. Pēc sava rotas komandiera, kapteiņa N.Grundmaņa pavēles 1919. gada 2. janvārī sapulcināta, tā tās pašas dienas vakarā devās uz Jelgavu tikpat kā pilnā sastāvā, jo iztrūka tikai viens vīrs. Tajos laikos tā bija augsta disciplīna, ko uzrādīja Studentu rota. Šī vienība bija arī lielākā sastāva ziņā, kas atstāja Rīgu. 1919. gada 3. martā, sākoties vispārējam uzbrukumam par Latvijas atbrīvošanu, Studentu rota ar uzvarošām kaujām atgriezās 23. maijā Rīgā. Astotās rotas karavīri nepārnāca – viņi bija ziedojuši savu dārgāko – savas dzīvības – par tēvzemes brīvību.

Minot jaunatnes – akadēmiskās un skolnieku devumu, Latvijas brīvības cīņām sākoties, minamas arī mazliet vecākas paaudzes kaujas vienības – Neatkarības un Cēsu rota, kā arī Jātnieku nodaļa, kuras kopā ar Studentu rotu izveidoja vēsturisko pulkveža O.Kalpaka bataljonu.

Kad 3. janvāra rītā pulkvedis O.Kalpaks, pēc nonākšanas Pārdaugavā, ceļā uz Jelgavu pārļaida acis savu karavīru rindām, viņš, it kā, balsī domādams, noteica: „Maz jūsu palicis, gaužām maz!” Tomēr tikai četrarpus mēnešus vēlāk, kad 22. maijā pulkveža J.Baloža

brigāde devās uzbrukumā Rīgai, tajā jau bija 1.743 karavīri. No sākotnējā mazumiņa bija radies ievērojams spēka pieaugums, un turpmāk šī spēku augšana kļuva vēl ātrāka.

Ideālismu ar spēcīgu ideoloģisku uzstādījumu piedāvāja arī sociālistiskā lielinieku izvēle. 1918. gada decembrī Latvijas komunisti izvirzīja neatkarīgās Padomju Latvijas ideju. Nacionālās neatkarīgās padomju valsts veidošanas procesu vainagoja Apvienotās Latvijas strādnieku, bezzemnieku un strēlnieku padomju pirmais kongress, kas notika Rīgā no 1919. gada 13. līdz 15. janvārim. Uz to bija ievēlēti 705 delegāti no visas Latvijas padomēm. Tas bija pirmais šāda veida forums Latvijas vēsturē, kas centās lemt visas darba tautas vārdā. Un kongresa lēmums bija viennozīmīgs: Latvijai jābūt suverēnai padomju republikai, kuras mērķis ir sociālisma uzcelšana. Dažās Latvijas pilsētās un miestos padomju varu darbaļaudis nodibināja mierīgā ceļā, citās kā atbrīvotāji no vācu jūga ienāca latviešu sarkanie strēlnieki. Rīgā strādnieku bruņotā sacelšanās uzvarēja 3. janvārī, jau pirms strēlnieku daļu ienākšanas. 1919. gada janvāra sākumā K.Ūlmaņa pilsoniskā valdība bija spiesta atstāt Rīgu un pārcelties uz Liepāju.

Priekšā stāvēja cīņa patiesu ideālu vārdā, par Latviju un brīvību. Kā netrūka ideālisma 1919. gadā, tā nedrīkst šīs īpašības trūkt arī šodien. Lai atcere par šīm slavenajām dienām pirms 100 gadiem ir šodien spēka avots, kas stiprina, mudina un iedrošina. Lai liels ir mūsu ticības spēks, lai liels ir mūsu ideālisms.

Redakcijas adrese:

M. Pils 2, Rīga, LV-1050

Tālr.: 28882358

E-pasts: vestnesitis@gmail.com

Vēstnesīša numuri pieejami:

Redkolēģija:

Atbildīgais: pr. P. Kļaviņš

Datorsalikums: Inga, Stella

Metiens: 500 eks.

www.jekabakatedrale.lv